

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

091

Hely

Idő

119254

Személy

Szerző:

Cím: *Kéziratot kér a Széchenyi Könyvtár igazgatója az élő magyar íróktól*

Forrás:

Az Est

Bp
(Hely)1925. 11. 10.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Széchenyi Könyvtár

Kéziratot kér a Széchenyi Könyvtár igazgatója az élő magyar íróktól

— Az Est tudósítójától —

»Az Est-ben a régi és új írók, a hírlapírók és politikusok legjobbjai dolgoznak. Nagyon kérem tehát, hogy a lapban megjelent kéziratokból s hasonlóképp a levelezésekből néhány darabot könyvtárunknak átengedni szíveskedjék.«

Ezt a kérést a Nemzeti Múzeum Széchenyi Könyvtárának igazgatója: dr. Lukinics Imre egyetemi tanár, a kiváló történettudós, intézte szerkesztőségünkhez abban az átiratában, amely a Széchenyi Könyvtár kéziratgyűjteményének kiegészítését célozza.

»Akinak a neve talán még ma kevésbé ismeretes, jelentős lehet a jövőben, s a tapasztalás azt mutatja, hogy az írók kézirateit mindig a jelenben kell megszerezni, mert később mind nehezebb azokat egybe-gyűjteni« — mondja még az átirat.

Érdeklődésünkre Lukinics igazgató úr így nyilatkozott a kéziratgyűjtemény kimélyítését szolgáló akciójáról:

— Az elmúlt korszak íróinak kéziratgyűjteménye már majdnem teljesen lezárt egész, mert

régi híres íróktól már nagyon nehéz kéziratot találni.

Ez a szomorú tapasztalás indított bennünket arra, hogy az élő írók és hírlapírók kézirateit gyűjtsük, azokat tehát, akik talán csak később lesznek híressé. Minden valamirevaló írótól két-három kéziratot akarunk beszerezni. Természetesen csak azoktól, akiknek írásából kétségtelenül kiülkőzik az irodalmi érték.

A fiatal írónemzedék kéziratei is bekerülnek tehát a Széchenyi Könyvtárba,

mert hiszen a fiatal írókból lesznek a későbbi nagy írók. A kéziratgyűjtésnek igen nagy akadálya az, hogy a legtöbb értékes kézirat magángyűjtők birtokában van és ezek az amatőrök természetesen ragaszkodnak ereklényükhez és túlbecsülik a kéziratek anyagi értékét. Egy Mikszáth vagy egy Gárdonyi kéziratért olyan horribilis pénzt kérnek, hogy egyenesen lehetetlen megfizetni. Ezen a bajon akarunk segíteni azzal, hogy már az író életében kezdjük meg kéziratei gyűjtését.

A Széchenyi Könyvtár igazgatójának akciója minden elismerést és támogatást megérdemel, de ez az akció nem is olyan könnyű és egyszerű, mint az első pillanatra gondolná az ember. Van ugyanis egy igen nagy akadálya, még pedig az, hogy ma már a legtöbb író nem is igen termel kéziratot, saját kezével leírt kéziratot, mert világszerte és már nálunk is csaknem valamennyinek külön írógépe van, azon írja a regényeit, novelláit és cikkeit, sőt a verseit is. Különösen a napilapoknak szánt írásait, mert tekintettel van arra, hogy a többnyire villanyfény mellett és gyors iramban dolgozó szedőknek a szemét kímélni kell és sajtóhiba is kevesebb kerül bele a közleményekbe, ha könnyen olvasható gépirásból szednek és korigálják. A politikusok, akik többnyire bent dolgoznak a redakciókban, csaknem valamennyien gépirókisasszonyoknak diktálják le a mondanivalójukat.

Ez a magyarázata annak, hogy éppen a ma élő elismert íróktól igen nehéz kéziratot szerezni. Tudunkkal Gárdonyi és Tóth Béla kezdte nálunk az írógépes kéziratot szál-

lítani a lapoknak. Írógépes kéziratot kapunk rendszerint Babits Mihálytól, Erdős Renétől, Molnár Ferencről, Móricz Zsigmondtól, sőt a legfiatalabb szerzőink közül Kodolányi Jánostól is. Karinthy Frigyes és Somory Dezső kézzel ír. Náluk a gépen írt kézirat a kivétel. Még ha talán kézírással — igen sokan gyorsírással — fogalmaznak is otthon az írók, még akkor is legtöbbször legépelik munkájukat, mert tudják, hogy a kézirat elpiszkolódva és csaknem mindig apró

szeletkékre szabdalva kerül vissza a nyomdából.

A nevesebb mai író kézírása autogramokban és könyvei dedikációjában merül ki. Már a leveleit is rendszerint gépen írja. A modern technika fejlődése tehát egyre nagyobb mértékben megszünteti a kézírást. Előbb-utóbb már az iskolákban is gépirást fognak megtanulni a kis diákok és minden családnak lesz otthon írógépe. A múzeumok és könyvtárak kéziratgyűjtése pedig véglegesen le fog zárulni.

Egyelőre azonban még nem ez a helyzet és a Széchenyi Könyvtár igazgatója bizonyára sok kiváló élő írótól fog még kézírást kapni, ha hozzájuk fordul és megkéri őket, hogy gépirással írt levelére — mert mi is ilyet kaptunk tőle — kézzel írt levelben válaszoljanak. Nagyobb terjedelmű modern irodalmi munka kéziratát azonban aligha kaphatja meg, gépirásos kéziratot pedig nincs miért megőrizni az utódok számára.

Mi a magunk részéről szívesen támogatjuk az érdekes akcióit és ezennel tolmácsoljuk a nagy nyilvánosság előtt Lukinics igazgató úr felhívását az élő magyar írókhoz.